

Vidění srdcem *J 9,24-41*

Náš způsob vnímání Boha nás může činit slepými vůči Božímu jednání. Nějaký svůj způsob vnímání Boha má každý křesťan. Svá osobitá pojetí víry v Boha mají i různé církve, skupiny křesťanů. To samo o sobě nemusí být žádný problém. Problémy nastávají až tehdy, když své poznání Boha (porozumění Bibli) začneme pokládat za konečné, nebo jediné správné. Začneme si hluboko uvnitř sebe sama myslet, že už zkrátka o Bohu a jeho cestách víme vše. Už se nemáme co učit. Asi jen zřídka by o sobě někdo něco takového řekl nahlas. Ale v mnoha z nás věřících ten postoj může být. V celé své ošklivosti obvykle vyplouvá na povrch, když staneme tváří v tvář Božím projevům, které se našemu pojetí víry vymykají. Díky svému pyšnému postoji nejsme ochotni ani schopni vidět v nich jednání Boží. Mohou mít samozřejmě podobu výjimečného uzdravení jako v našem příběhu. Ale nejen tu. Pro některé křesťany může být díky jejich způsobu vidění problémem zahlédnout Boží jednání v uzdravení prostřednictvím „běžné“ práce lékařů. Není chybou ani hříchem, že naše poznání Boha je neúplné. Hříchem ale je trvat na tom, že úplné je. A to byl právě hřích farizeů v našem příběhu. Farizeové tu vystupují jako ti, kdo ohledně Boha prostě vědí. A proto jsou duchovně slepí a nejsou schopni přečíst si správně znamení, kterým bylo uzdravení slepého člověka. Uzdraveného si zavolali k novému výslechu. Nebylo to však skutečné vyšetřování, poněvadž jejich cílem nebylo cokoli vyšetřit. Onen div pro ně byl nepříjemností, které se chtěli zbavit, zahrát ji do autu. Ježíš pro ně byl někým, kdo se nevešel do jejich představ o Bohu, a proto se ho chtěli zbavit. Už na začátku rozhovoru s uzdraveným měli připravený svůj závěr, který jim měl bývalý slepec jen potvrdit: Ježíš je hříšný člověk. Z jejich úst zaznívá sebevědomé „víme“ (v. 24; srov. v. 29 ČEP). Oni prostě vědí, jak to je. A to je činí slepými vůči Bohu, vůči Božím činům, vůči Božímu Synu. Takovými znalci nakonec obvykle nezbyvá, než se uchýlit k ponižování a násilí vůči těm, kdo se jejich způsobu smýšlení nepřizpůsobují a nepodřizují. Jak jsme na tom dnes my? Jsme otevření pro další poznávání Boha, nebo máme za to, že už to zkrátka všechno víme?

Ježíš nám umí otevřít oči, abychom mohli Boží jednání jasně vnímat. Vidíme to na člověku, kterému Ježíš otevřel oči. Pán Ježíš u něho způsobil ještě něco hlubšího než pouze uzdravení tělesného zraku. Otevřel tomuto člověku oči srdce, takže uzdravený byl schopen vidět pravý smysl znamení. Byl tak schopen dojít až do bodu, k němuž ho mělo dovést, tedy k víře v Pána Ježíše. Tento dar duchovního vidění může dát Pán Ježíš i nám, když nasloucháme zvěsti o něm a když Duch Boží osvěcuje naše srdce. Apoštol Pavel o této zkušenosti píše: „*Neboť Bůh, který řekl 'ze tmy ať zazáří světlo', osvítil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.*“ (2K 4,6 ČEP) V životě křesťana

může toto světlo slábnout například tehdy, když ze svých předběžných poznatků o Bohu začne dělat poznatky konečné. Když se farizeové uzdraveného člověka znovu ptali, jak byl uzdraven, patrně mu došlo, že jim ve skutečnosti nejde o poznání pravdy. A tak se jich, možná poněkud ironicky, ptá, jestli se také chtějí stát Ježíšovými učedníky. Posléze vyjadřuje podivení nad tím, že nevědí, z jakého duchovního zdroje Ježíš pochází, když mu otevřel oči. Kdo jiný, nežli znalci Písem svatých by to měli jasně rozpoznat. Vždyť přece znali proroctví Starého zákona o mesiášské době, jako například: „ *Tehdy se rozevrou oči slepých a otevrou se uši hluchých.* “ (Iz 35,5 ČEP) Ale i když člověk zná obsah Bible nazpaměť, nemusí to bohužel nutně znamenat, že jí také rozumí. A uzdravený formuluje závěr, který se měl z jeho uzdravení vyvodit. Vlastně k němu měli správně dospět náboženští experti, kteří ho vyslyšali. Nebyli toho však schopni, takže to vzal za ně. Vystupuje jako duchovní učitel. I on říká „víme“ (v. 31 ČEP), avšak v jeho ústech zní toto „víme“ jinak, než v ústech farizeů. Je to „víme“ člověka, který prostě vyjadřuje, co mu dává vidět Bůh. Snad bychom mohli říci, že ve srovnání s uzavřeným „víme“ farizeů je toto „víme“ otevřené. Víme, že hříšníky Bůh neslyší, slyší ale ty, kdo ho ctí a činí jeho vůli. To je jasná biblická pravda (viz Ž 34,16-17; Př 15,29). Takže kdyby Ježíš nebyl od Boha, nemohl by slepého člověka uzdravit. I my jistě můžeme říct, že o Bohu a jeho cestách něco víme. Ale v jakém duchu se to naše „víme“ nese? V duchu uzavřenosti, nebo v duchu otevřenosti vůči Bohu?

Víra v Pána Ježíše je přirozeným důsledkem probuzené duchovní vnímavosti. V průběhu celého příběhu snad můžeme u uzdraveného člověka sledovat něco jako zrání jeho víry v Krista. Jakýsi proces zrání jeho pohledu na Ježíše. Nejprve je to pro něj „*Člověk jménem Ježíš*“ (J 9,11 ČEP). Později „*prorok*“ (J 9,17 ČEP). Ještě později dospěl k jednoznačnému závěru, že je to někdo, kdo je od Boha (J 9,33). Nakonec vyznává víru v něho a padá před ním na kolena jako před Synem člověka. Syn člověka je postava, která se má podle vidění proroka Daniele objevit na konci věků a ujmout se věčné vlády nad světem (viz Da 7,13-14). Uvěřil tedy v Pána Ježíše jako Mesiáše, Spasitele. On pouze potřeboval, aby mu někdo ukázal, v koho přesně má věřit. A když mu to Pán Ježíš ukázal, uzdravený člověk svoji víru vyznal a vyjádřil, jak nejlépe uměl. Bylo to jako sklizení zralého ovoce. Pán Ježíš ho k té víře dovedl. Ale velice přirozeně, nenásilně, bez jakéhokoli nátlaku či křečovitosti. Dokonce tu z Ježíšových úst ani nezazněl pokyn: „*Věř ve mně!*“ Tak přirozené bývá uvěření v Krista, když on sám lidem otevírá oči. Může docházet k tomu, že se pokoušíme pomoci k víře v Krista lidem, kteří na to ještě nejsou zralí. Jistá křečovitost, kterou při tom zakoušíme, může být signálem, že se vlastně snažíme jen my sami. Možná se potřebujeme za onoho člověka více modlit a čekat na ten vhodný Boží čas. Bůh koná vše ve správnou chvíli. Platí to jistě i o přitahování lidí ke Kristu (J 6,44).